

Calypso bulbosa

Etymologie :

Kalypso = Gr. Zeenimf, dochter van Atlas, één van de Titanen. De legende wil dat de legendarische schoonheid van Kalypso maakte dat Ulysses voor zeven jaar bij haar op haar eiland verbleef. Bulbosa = verwijst naar de ondergronds knolletjes.

Beschrijving :

Plant is vrij laag: 6 tot 20 cm hoog. Onderaan de stengel staat één groter blad dat zich lijkt te ontwikkelen rond de ondergrondse knol. Dit blad is gesteeld, ovaal-rond en zwaar generfd. Rond de stengel zitten nog twee schutbladen. Bovenaan zit het vruchtbegindsel van de enige bloem, omgeven door een schutblad. Het vruchtbegindsel is naar beneden toe gekromd. De bloemen zijn relatief groot. De sepalen en petalen zijn purperrood, spits en staan opgericht in een rozet achter de grotere lip. Lip met een diep komvormig, van binnen geaderd hypochiel met nectar. Het onbeweeglijk verbonden epichiel is breed, wit, soms roze van kleur. Af en toe komen vormen voor met vlekken naar de keel toe. In de brug tussen epichiel en hypochiel, vind je drie rijen haren (die vaak kenmerkend van kleur zijn voor bepaling van een variëteit). Onder het epichiel zitten twee puntige uitsteeksel. Het zuiltje is erg breed en heeft dezelfde kleur als de sepalen en petalen. Het sluit als een kapje de holte van het hypochiel af.

Bloeitijd:

Mei - juni

Verspreiding:

Het type komt vooral in Europa-Scandinavië voor, maar ook in Noord-Rusland tot China, Noord-Korea tot Japan. Noord-Amerika tot Canada.

Vindplaatsen van inheemse/Europese orchideeën worden niet vrijgegeven !

Habitat :

Komen vooral voor in veengebieden en dennenbossen, in zure bodems. Groeien daar vaak in grote clusters samen. Zouden erg afhankelijk zijn van het samen leven met schimmels (Mycotroof)

Geschiedenis:

Eén van mijn reisgenoten tijdens de Malawireis, heeft een zoon Chris waarmee ik af en toe sportief contact heb. Chris is bioloog, maar helemaal niet met orchideeën bezig. Vanzelfsprekend kent hij mijn voorkeur voor orchideeën! Enkele jaren geleden trok hij naar Canada en tot mijn verbazing kwam hij terug met enkele foto's van aardorchideeën, waaronder deze *Calypso bulbosa*. Zowel de normale type vorm als de alba-variëteit.

In één van de jaargangen van een Belgische studiegroep die zich bezig houdt met Europese en Mediterane orchideeën, vond ik het verslag van iemand die zijn jaarlijks verlof besteedde aan het zoeken naar deze soort in Zweden. De bij hem bekende bloeiperiodes lagen vrij ver uit elkaar. Hij vond in de periode dat hij er was aanvankelijk vooral uitgebloeide exemplaren.

Gelukkig werd hij beloond met heel wat andere mooie soorten. Uit dat artikel onthou ik vooral dat zeker in een gebied waar de weergoden bepalen wanneer de zomer begint de bloeiperiode duidelijk gerelateerd wordt aan de periode dat de vorst stopt en dat er afhankelijk van het weer weken verschil kunnen optreden qua bloeitijd.

Varieteiten & vormen:

De variëteit *Calypso bulbosa americana* komt net zoals *Calypso bulbosa occidentalis* vooral voor in Noord-Amerika. Var.americana onderscheidt zich door de gelere haartjes op de lip.

Var.occidentalis door witte haartjes.

Er bestaat ook een gele vorm *Calypso bulbosa candida*.

Bibliografie :

The New Royal Horticultural Society dictionary, Manual of Orchids, by Joyce Stewart ; ISBN 0-88192-334-6 Central Rockies Wildflowers by Mike Potter ; ISBN 0-9694438-3-8 Wilde Orchideeën van Europa deel 2, by J.Landwehr; ISBN 90-70099-08x (098), (10-I)

Copyright © 2008 P & P Orchids /O.V.V., alle rechten voorbehouden.

